SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/397
Dok.nr:	26/24406
Arkiv:	FE-140
Saksbehandler:	Viktor Johnsen
Dato:	20.07.2026

Vedtak av planprogram Kommunedelplan næring, reiseliv og landbruk 2026 - 2032

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 079/26	Formannskapet	17.09.2026

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Formannskapet vedtar Planprogram Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk 2026-2032, med de tillegg som er beskrevet i saksutredningen.

Nye opplysninger

Formannskapet behandling - 17.09.2026 - PS-079/26

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapet PS - 079/26 VEDTAK:
Formannskapet vedtar Planprogram Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk 2026-2032, med de tillegg som er beskrevet i saksutredningen.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Formannskapet vedtar Planprogram Kommunedelplan næring, reiseliv og landbruk

FAKTA I SAKEN
Formannskapet vedtok i PS sak 013/26 oppstart planarbeid for Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk. I samme sak ble det vedtatt at planprogrammet legges ut til høring og offentlig ettersyn.

Forslaget til planprogram er sendt på høring samtidig med varsel om oppstart planarbeid, og lagt ut til offentlig ettersyn i 6 uker, med svarfrist 10 mai 2026.

Formannskapet PS - 013/26 VEDTAK:

1. Sortland kommune vedtar oppstart planarbeid for Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk

2. Sortland kommune vedtar høring og offentlig ettersyn av planprogram for Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk

3. Planen presenteres i den digitale plattformen Framsikt

Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i 6 uker samtidig med varsel om oppstart planarbeid.

Vedtaket er hjemlet i plan- og bygningsloven §§ 3-1, 4-1, 11-1, 11-2 og 11-4

4. Det innarbeides i planen følgende punkter: (vedtatt tilleggsforslag fra H, FRP og SP)

3.11.1 Landbruk

I likhet med annen næring er kunnskap viktig i landbruket. Sortland kommune har en særs viktig rolle som vertskommune for naturbruks utdanningen på Kleiva

5.2 Primærnæringer:

* Norske landbrukstenester

VURDERING
Det er kommet inn 6 innspill etter høring: Alle høringer er vedlagt i denne sak

Innspill 1 : Holmøy Maritime

Viser til punkt 3.5 i forslag til Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk. Her er det beskrevet kommunens rolle som tilrettelegger for havbruk i Sortland kommune. Innspill fra Holmøy Maritime AS som en stor havbruks- og fiskeriaktør i kommunen, synliggjør behovet for en aktiv tilnærming for tilrettelegging av sjøbaserte aktiviteter. Som kommune skal vi være en medspiller for å sikre sjøarealer for fremtidig vekst innenfor havbruk, samtidig som kommunen skal være forutsigbare i arbeidet for å sikre at dette gjøres på en bærekraftig måte. Gjennom planarbeidet skal vi sikre at kommunen tilrettelegger for sameksistens mellom sjø og landbaserte næringer, samtidig som miljøet sikres gjennom forutsigbare føringer i det videre arbeid.

Viser til punkt 3.8 i forslag til kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk. I innspill fra Holmøy Maritime AS, som en betydelig reiselivsaktør innenfor hotelldrift, poengterer de behovet for en plan som ivaretar samspillet mellom aktører innefor denne næringen og øvrig næring i kommunen. Næringen er en vekst-næring i regionen, og man må gjennom planarbeidet sikre å unngå areal- og funksjonskonflikter.

VURDERING: Tema som er gitt innspill på fra Holmøy Maritime AS sikres gjennom planarbeidet, og tas med i det videre arbeidet med Kommunedelplanen.

Innspill 2 : Linnasuolu Reinbeitedistrikt

Viser til punkt 3.6 i forslag til Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk. Her beskrives viktigheten av å sikre et godt samarbeid mellom kommune og reinbeitedistriktet, for å hindre fremtidige tiltak som kan påvirke driftsgrunnlaget for næringen.

I innspill fra Linnasuolu reinbeitedistrikt er det belyst behovet for en helhetlig vurdering av effekten ved større inngrep i distriktet. Gjennom de siste år har det vært betydelig utbyggings-aktivitet i reinbeitedistriktet, noe som har ført til utfordringer for næringen. Reinbeitedistriktet poengterer

viktigheten av å ivareta reindriftens rettigheter, arealbehov og sårbarhet og at en samlet belastning legges til grunn i det videre planarbeid.

VURDERING: Gjennom arbeidet med Kommunedelplanen for næring, reiseliv og landbruk er det viktig at det fokuseres på sameksistens mellom reinbeitedistriktet og øvrige arealkrevende næringer. Dette skal tydeliggjøres i planen, slik at problemstilligen som kan være utfordrende blir godt ivaretatt gjennom videre planarbeid. Sortland kommune og reinbeitedistriktet på Hinnøya er omforent om en samarbeidsavtale hvor partene i fellesskap diskuterer og søker løsninger på fremtidig tema som får innvirkning på utviklingen av næringen og kommunen.

Innspill 3 : Nordland Fylkeskommune

VURDERING: Nordland Fylkeskommune har gitt tilbakemelding på forslag til kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk. Her gjøres det oppmerksom på at i tillegg til nevnte planer i regi av fylket, jfr punkt 2.6, Regionale føringer, så er det fire planer som i tillegg må tas med i det videre arbeidet med planen:

* Et Nordland for framtiden - Regional planstrategi for Nordland 2024-2028

* Regional plan for arealforvaltning

* Regional plan for landbruk

* Regional plan for vannforvaltning

Kommunen har gjennom den langsiktige arealplanleggingen og byggesaksbehandlingen et betydelig ansvar for å sikre at kulturmiljøene ivaretas. Dette innebærer også et ansvar for å legge til rette for at kulturmiljø tas aktivt i bruk som en ressurs i areal- og samfunnsplanleggingen. Dette er et tydelig nasjonalt mål, slik det fremgår av Meld. St. 16 (2019–2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken. Engasjement, bærekraft og mangfold. Kommunen anbefales å sette seg inn i Riksantikvarens veileder til bevaring av kulturminner i kommuneplaner og tematiske kommunedelplaner. Dette tas med i det videre arbeidet gjennom kommunedelplanen.

Norland Fylkeskommune er opptatt at kulturminner ivaretas i overordnet planverk. Viser her til tidligere vedtak gjort i Formannskapet 007/25:

"Sortland formannskap ber om at revisjon av Kulturminneplan for Sortland 2020-2030 igangsettes. Planen bes samordnet med vedtak i kommunestyret I sak: PS - 007/25: VEDTAK AV PLANSTRATEGI OG PLANPROGRAM FOR KOMMUNEPLAN SAMFUNNSDEL:

Kommunedelplan for kulturminner slås sammen med ny plan for kultursektoren generelt (Virksomhetsplan med strategisk del for Kulturfabrikken) og revisjon starter i 2025. Det vurderes om det er behov for at Planen skal være en kommunedelplan eller vanlig temaplan."

Innspill 4 : Nord Fiskarlag

Nord Fiskarlag er et av tre medlemslag i Norges Fiskarlag og organiserer både enefiskere, mannskap og redere. Nord Fiskarlag arbeider med å ivareta den norske fiskeflåtens interesser sammen med de nevnte medlemslagene, offentlige myndigheter og andre interesseorganisasjoner som er opptatt av fiskeri. Nord Fiskarlag er særlig opptatt av å ivareta fiskeflåtens fiskeplasser og ressursgrunnlag for fremtiden.

VURDERING: I forslag til planprogram for næring, reiseliv og landbruk er ikke fiskeri tatt inn som et eget tema i planen. I innspill fra Nord fiskarlag poengteres det viktigheten av en sameksistens mellom havbruk og fiskeri. Dette er et viktig tema som må vurderes i det videre arbeidet, og det foreslås at fiskeri tas inn som eget punkt i planen, på lik linje med havbruk.

Innspill 5 : Direktoratet for mineralforvaltning ved Bergmesteren for Svalbard

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. DMF forvalter lov om erverv og utvinning av

mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 står blant annet at «Viktige mineralforekomster sikres i regionale og kommunale planer, og utvinning avveies mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.»

VURDERING: Viser til punkt 3.1, Mineralutvinning, i forslag til Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk. Her viser det til at arealer som er aktuelle for fremtidig mineralutvinning skal avsettes i overordnet arealplan for kommunen. Dette vil legge premisser for arealbruk og fremtidige gjennomføringer av reguleringsplaner. I samarbeid med aktuelle aktører vil det være naturlig å vurdere muligheter for fremtidig mineralutvinning i Sortland Kommune. Dette arbeidet vil inngå som en del av arbeidet med ny plan for næring, reiseliv og landbruk.

Innspill 6 : Statsforvalteren i Nordland

I innspill fra Statsforvalteren i Nordland er tilbakemeldingen i forslag til kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk, at de savner på mange av områdene en beskrivelse av dagens situasjon i kommunen og kanskje noen konkrete mål som man ønsker å jobbe med i planprosessen fremover. Videre er SFN fornøyd med at Kommunen vil avklare en del gjennom kommuneplanens arealdel og det mener SFN er positivt.

Videre påpeker SFN under punkt 3.10 i forslag til plan, vindkraft, at det må tas hensyn til de Statlige planretningslinjer for klima og energi. Disse planretningslinjer tydeliggjør statens forventninger når det gjelder kommunens vektlegging av klima og energi i planleggingen. Klimatema som skal vurderes her gjelder både reduksjon av klimagassutslipp og karbonopptak- og lagring.

SFN er opptatt av når kommunen tilrettelegger for næringsvirksomheter bør det ikke kun tilrettelegges for areal gjennom arealplanlegging, men også for gode løsninger for håndtering av masser ved utbygging og ved håndtering av næringsavfall. Det vises her til planretningslinje pkt 4.3, bokstav j.:
«Ved planlegging av nye områder for utbygging, fortetting eller transformasjon, skal planmyndigheten vurdere hvordan tilrettelegging for sirkulære løsninger kan bidra til reduserte klimagassutslipp og klimatilpasning, f.eks. samlokalisering, massehåndtering og god infrastruktur for ombruk og avfall.»

VURDERING: Innspill fra SFN tas med inn i det videre arbeidet med ny kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk.

Personalmessige forhold
Det kreves betydelige ressurser for utarbeiding av ny kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk. Tilgang til prosesskompetanse er påkrevd

Økonomiske forhold
ved utarbeidelse av ny kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk vil det medgå betydelig interne arbeidstimer i avdeling for Næring og Strategi, samtidig som det vil påløpe kostnader til kjøp av eksterne tjenester

Klima-, miljø- og naturforhold
Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk innretter seg mot FNs bærekraftmål, og bærekraftsperspektivet skal være gjennomgående i planen.

For å lykkes med bærekrafts-målene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Bærekrafts-målene skal fungere som en felles, global retning og prioritere innsats de neste 15 årene.

KONKLUSJON
Kommunedirektøren stiller seg bak vurderingene som er gjort i saksutredningen, og anbefaler at

Formannskapet vedtar Planprogram for Næring, reiseliv og landbruk 2026-2032, med de tillegg som er beskrevet i saken.

Vedlegg:
Planprogram næringsplan 260126
Kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk
Direktoratet for Mineralforvaltning Uttalelse til høring av planprogram for kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk 2026–2032 i Sortland kommune
Holmøy Maritime AS Høringsinnspill - Planprogram for kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk
Linnasuolu reinbeitedistrikt Høringsinnspill kommunedelplan næring m.m
Nord Fiskarlag Høringsuttalelse til planprogram for kommunedelplan næring, reiseliv og landbruk 2026-2032
Nordland fylkeskommune innspill til oppstart og uttalelse til planprogram - kommunedelplan for næring, reiseliv og landbruk i Sortland kommune
Statsforvalteren Uttalelse - Oppstart og høring planprogram - Kommuneplan - Sortland - kommunedelplan næring - reiseliv - landbruk 2026 - 2032